

SZÉKKUTAS

Településképi Arculati Kézikönyv
2017

Tartalomjegyzék:

Bevezetés	1. old.
A település bemutatása, általános településkép, településkarakter	2. old.
Örökségünk	8. old.
Meghatározó zöldfelületi, természeti értékek.....	19. old.
Településkép általános jellemzése	23. old.
Településképi szempontból meghatározó, eltérő karakterű területek lehatárolása, a településkép, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával	24. old.
A településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója –utcák, terek, közparkok, közkertek	39. old.
Jó példák bemutatása: épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokzatképzés,), kerítések, kertek, zöldfelületek kialakítása	54. old.
Jó példák bemutatása: sajátos építményszíntípusok, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések	59. old.

Bevezetés

A környezet, amelyben élünk meghatározza mindennapjainkat, általános közérzetünket, hangulatunkat. Közvetlen környezetünket mi, szomszédjaink, az utcában, a szomszéd utcában lakók alakítjuk. Az, hogy milyen érzéssel lépünk az utcára, meghatározhatja egész napunkat, munkánkra, kapcsolatainkra is befolyással lehet. Mielőtt Otthonunkba lépünk az utcáról tesszük azt, tele e közterület lelki és fizikai porától. Fontos, hogy büszkéek legyünk a településre, ahol élünk, ami akaratlanul szülővárosunk, vagy választottan lakhelyünk.

Jelen dokumentum azt a célt szolgálja, hogy aki Székkutason, községünkben építeni akar, az ezt úgy tegye, hogy ne megváltoztatni, hanem azzal együtt élni akarni, harmóniában, a helyi sajátosságokra, értékekre tekintettel, illeszkedve tegye.

A jogszabályi környezetet e munkához a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény, valamint a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet adja.

A közösen megfogalmazott irányok reményeink szerint követendő példát mutatnak, felismerve a településben hordozott értékeket. A javaslatok mind a tervezőknek, mind a környezetünket alakítani hivatottaknak az illeszkedés mikéntjére adhatnak ajánlásokat. A javaslatok megfogalmazása előtt a meglévő természeti és épített környezet értékeinek vizsgálatára, és bemutatására került sor, mert „Múlt nélkül nincs jövő, s mennél gazdagabb a múltad, annál több fonálon kapaszkodhatsz a jövőbe.” /Babits Mihály/

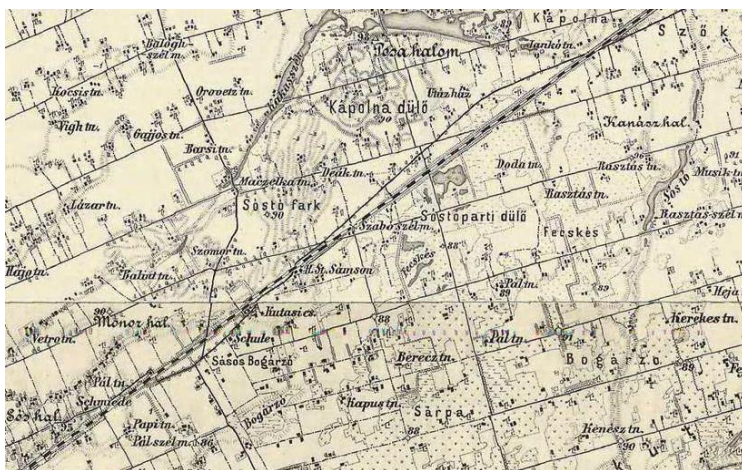

A település bemutatása, általános településkép, településkarakter

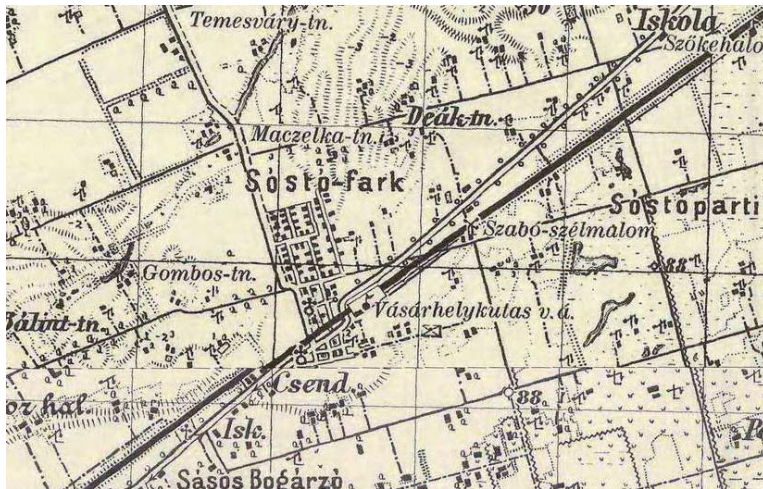
Második katonai felmérés (1806-1869)

Kutast a középkorban számos család (Szeri Pósa fiak, Szilágyi Erzsébet, Pethők) birtokolta. A köztük folyt küzdelmet jól kifejezi a Peres-Kutas határrész neve. A török kiűzése után kezdődött el és a XIX. század második felére vált általánossá a lakó- és munkahelyet egyesítő, tanyás települési forma.

Harmadik katonai felmérés (1869-1887)

A tanyaközpont kialakulását az Alföld-fiumei vasút és ennek kapcsán az állomás megépülése segítette elő. Székkutas kialakulása Hódmezővásárhelyhez kötődik, a Nagypusztán fekvő falu mai arculata eme tanyás településfejlődés eredményeként alakult ki. Székkutas az 1950-ben, Vásárhelykutas tanyaközpontból önállóvá váló község. E történetileg fiatal község jelenleg is Csongrád megye egyik nagymértékben tanyásodott települése, melynek határában a szórvány tanyák mellett főleg csoportos tanyák találhatók. Területe akkor 22815 Kh volt és a lakosság száma 5677 fő. A lakosságnak csak 20 %-a élt a községben, 80 %-a pedig külterületi tanyákon lakott.

Magyarország katonai felmérése (1941)

Székkutas történelmi magját a vasútállomás és az országút mentén létrejött tanyasor alkotta. Az 1900-as évek elejétől a betelepülés mind erőteljesebbé vált, az országút menti, összefüggő, többsoros elrendezésű tanyasorok már kezdetleges településképet mutatnak, megteremtve a faluvá válás lehetőségét. Az 1920-as években a vasúti állomás közelében megszorodtak a magánházak, főleg akkor, amikor a római katolikus templom előtt házhelyek kiosztására került sor.

A településmagot alkotó egykori akolkertek a falu szerkezetében ma is fellelhetők, az egykori belsőség a viszonylag kisebb telkeken is megmaradt. Itt vegyesen találunk utcára véggel épült, nyeregtetős, két ablakos és módosabb sátoztetős családi házakat. A földfalazatú földszintes parasztházak közül csak a két templom emelkedett ki. A kezdetleges település külső megjelenésében is az alföldi falvak jellegzetes képét mutatta, széles utcákkal, a nagy és tágas portákon szellősen épült házakkal. A középületek a csárdára, gyógyszertárra, iskolára korlátozódtak.

A község a hatvanas évektől észak felé terjeszkedett. Ezen a részen szinte általánossá vált a kertes, sátoztetős családi házas beépítés.

A falu kialakulásának időszakában a telkek kerítetlenek lehettek, a szabálytalanul álló házak között csapások, ösvények rögzültek. A hosszirányú útifalu jellegéből fakadó fejlődés eredményezte a település elsődleges úthálózatát. Ezzel hegyesszöget bezáróan új utca épült, melyre merőlegesen még a XIX. század végén északi irányban, a termőföld felé nyílván újabb utcák létesülnek. Köztük a volt csapások, ösvények mellékutcákká alakultak. A főutcákra kiosztott telkek rendje változó: szabálytalan udvar, tanyaudvar, széles illetve kétsoros udvar, teleklábas elrendezés. A település fejlődése jórészt mennyiségi volt, kivételként néhány középület megépülését hozhatjuk.

1940-41 között az Országos Nép- és Családvédelmi Alap házépítési akciót rendezett a nagycsaládú dolgozók részére. A ma ONCSA telep néven ismert részen közel 50 házat építettek. A telepen 5 tantermes iskola, nevelői lakások is elhelyezésre kerültek. Kialakult a falu lényegében ma is változatlan hálózati rendszere.

A későbbiekben a község a kialakult hálózati rendszerhez kapcsolódóan, azonos szerkezettel bővült, a belterületi településképpen nem hozott fontosabb változást. A település még a 70-es években is kiterjedt, lakott, szétszórt tanyás területtel rendelkezett. A község hálózati rendszere a XX. század elején kialakult észak-kelet – dél-nyugati irányú primér rendszerre épült halmaz rendszer, mely a század közepétől derékszögű hálós szabályos utcahálózattal bővült. A derékszögű hálós rendszer egyértelműen a mérnöki szabályozás eredménye.

A közigazgatási területet a Békéscsaba – Szeged vasút és a vele párhuzamos 47. jelű főút osztja ketté. Az északi területet kettészelő Nagymágocsi összekötő útra tanyasorok fűződnek fel. A határrész egyéként is szórvány tanyákkal tarkított.

A terület sík jellegét csupán néhány kunhalom szakítja meg. Az időszakos vízborítású Kakasszéki csatorna, az azt szegélyező lapos természetes vegetációja ökológiai szempontból, de tájképileg is meghatározó és feltétlenül védendő természeti érték. Teljes területe ex lege védett. A keleti részt a Kakasszéki-tó (Júlia-fürdő) és környéke dominálja, amely szintén ex lege védett. Az itteni vizes élőterek kiterjedésükben töredékükre zsugorodtak, legerősebben szikesedő részét a legmélyebb területen a feltöltött folyóvölgyben találjuk. A XIX. század végén alakult ki a tanyavilág, amely Kakasszék környékének egyfajta benépesedését jelentette.

A jelentősebb községi szintű építkezések a főút mellé összpontosultak. Az országút északi oldalának beépítése az 1950-es évek eredménye. Itt települt le a sportpálya, az Ifjúsági Ház, a Művelődési Ház, az ABC áruház, a Posta, tornaterem, valamint a lakó funkciót tekintve az emeletes sor- és kistársasházak.

Szerkezetileg Székkutas mértanilag kialakított, derékszögű hálós szabályos utcahálózatú község, lényegében a főút teljes hosszára felfűződő főtérrel.

A belterületet délről gazdasági-ipari területek övezik, ahol a volt majorok helyén termékfeldolgozó ipari területek, állattartó telepek létesültek.

A fejlődés a község belterületén a múlt század elejéig jórészt mennyiségi (besűrűsödés, keresztirányú utak) volt. A község arculatán alapvető változást okozott a múlt század elején megépült a motormalom, mely az 1700-as évek végén épült Vöröskutasi Csárda ellenpólusaként településszerkezet formáló tényező.

A külterületi településkép a kialakult gazdasági struktúrát tükrözi: nagy kiterjedésű mezőgazdasági művelés alatt lévő földterületek jelentős számú szórvány tanyákkal, valamint majorközpontok helyén kialakult, mára különböző kft-k tulajdonában lévő mezőgazdasági központokkal. A tájat pusztai gyepek, és nagy természeti értékű gyepek, mély fekvésű laposok, vízállásos nádas, szikes tavak élénkítik.

Örökségünk

Múltjának jelentős részét a vásárhelyi pusztaként élő település az orosháziak betelepülésével létrejövő Székkutas az 1950 előtt a Hódmezővásárhely- Kutaspuszta nevet viselte. Itt született Nótás Szabó Pál (1790-1869), a parasztköltő is.

„Nagy a vásárhelyi puszta,
de sok szögény legény lakja,
Én is laktam nagy ideig,
Tizenhárom esztendeig.”

Hugo Hartung mellszobra
Lantos Györgyi alkotása

Irodalmi eredetű örökség a 2009-ben állított szobor, ami az 1920-as években, diák korában a faluban vendégeskedett Hugo Hartungot ábrázolja. A neves íróvá lett fiatal, Kutaspusztai élményeit 1954-ben az „Ich denke oft an Piroshka” (Gyakran gondolok Piroskára) című regényében írta meg. Mind a könyv, mind a belőle készült film világhírű lett.

Székkutas alapítójának egyes források Gregus Mátét (1861-1938) tekintik. A későbbi mintagazda szüleitől mindössze 16 kataszteri hold gyenge, szikes földet örökölt, csupaszon, tanya nélkül. Birtokát élete végére ötszörösére növelte, négy tanyát épített hengermalmot, pálinkafőzőt létesített, önműveléssel jelentős tudást szerzett, mintegy 500 kötetes könyvtárat gyűjtött. Belterjes gazdálkodással, tervszerű, jól szervezett gyümölcstermesztéssel, állattenyésztéssel mintagazdaságot teremtett az 1890-es években vásárolt homokos földű pósahalmi birtokán, mely mintaképe, segítője lett a környék kisgazdáinak. 1893-ban megalapította a Pusztakutasi Olvasókört. Mindent megtett a kutasi határ fejlődéséért, önállósodásáért. Fogyasztási, értékesítési szövetkezetet alapított, kiharcolta a várostól az alakuló település számára az állandó közigazgatási kirendeltséget, orvost, a piactartás jogát, az államtól a posta, vasútállomás, rakodó létesítését. Kezdeményezésére, közreműködésével villanyvilágítás, gyógyszertár, új iskola, templomok tették könnyebbé itt az életet. Tevékenysége országos visszhangot váltott ki. Az ő emlékét őrzi a születésének százötvenedik évfordulója alkalmából állított szobor.

Gregus Máté mellszobra
Lantos Györgyi alkotása

Római Katolikus templom

Orosházán 1922-ben új, neoromán katolikus templomot építettek. A lebontott régi templom anyagát 1923-ban a hódmezővásárhelyi egyházközség megvásárolta, és ennek felhasználásával épült fel 1924/25-ben Kruzslitz Károly tervei alapján, Tóth Kovács Ferenc kivitelezésében bő egy év alatt a székkutasi templom. A nem nagy méretű, kelet-nyugati tájolású, egy tornyos templom eklektikus stílusban épült, gótikus elemek felhasználásával.

A templombelsőt 1974-ben Perczel Dénes építész tervei alapján átépítették, melynek eredményeként az eredeti oltár a templom északi fala mellé került. Perczel Dénes vörös márvány felületen Szent Mihálynak a sárkánnyal folytatott harcát örököltte meg. ugyancsak ekkor kerültek a falra a stáció jeleneteit ábrázoló kerámiatányérok is.

A templom 2013-2014-ben került felújításra, amikor többek közt a torony, a vakolat és a díszítő elemek rendbehozatalára, lábazat szigetelésre, nyílászárók cseréjére, valamint az akadálymentes megközelítés kialakításra került sor.

Református templom és parókia

A neoromán stílusban tervezett Református templom az Erkel Ferenc utcában épült fel. A templom építésére Elek Mihály 64 holdas tanyáját adományozta az egyháznak. Rajta kívül több tucatnyi magánszemély és civil szervezet küldött adományokat. Az 1925. szeptember 13-i alapkőletétel után 1926. október 17-én került felszentelésre a templom, melynek 9x16 m-es belső terében 200 ülőhely van, a torony felőli karzat beszámításával. Az északnyugat, délkelet tengelyű épület északnyugati homlokzata előtt van a 31 m magas, kapubéletes, tölgyfaajtós torony. A templom terméskő lábazattal, részben nyerstégla, részben vakolt téglafalazattal, cserépfedéssel, cementbe ágyazott téglasüveggel, színes ólomablakokkal készült. A hatváltozatos orgonát Barakovics István készítette 1936-ban.

Kakasszék gyógyintézet épülete

A hódmezővásárhelyi kórház bővítéseként, 1927-ben fogalmazódott meg a kakasszéki tó partján a sebészeti gümőkóros esetek gyógyítására szolgáló szanatórium létesítésének lehetősége. A választás azért esett erre a helyszínre, mert tapasztalatok alapján megállapításra került, hogy „... a tó vizében fürdetett gennyedő sebek gyorsabban gyógyulnak...” (Dr. Duray G. 1998. 166.)

A Szanatórium épületének kivitelezésére Frecska János építész-tanár tervét fogadták el. 1932-ben átadták a 100 ágyas csontgümőkóros osztályt. Egy kórházi jelentés szerint 1946-ban a Szanatórium nem működött, 1948-ban nyílt meg újra.

Jelenleg is működő szanatórium. Az épület középrészen egyemeletes, emelt tetőrésszel, két oldalszárnya földszintes. E megoldásával emlékeztet a Grassalkovich típusú magyar barokk kastélyokra.

(Fotó: www.szenti.com/EGESZSEGUGY.shtml)

(Fotó: Történeti Kertek Adattára honlapról)

Vasútállomás és bakterház 1, bakterház 2.

A vasútállomás 1870-ben épült. Miután az orosházi önálló villanytelep megkezdte működését, kikapcsoltatták a Vásárhely Orosháza közötti vonalon az áramot, így a „tanyaközpont” villamos áram ellátása nélkül maradt. Gregus Máté meggyőzte az illetékeseket, hogy a „csonkavezetékét” nem szabad elbontani, mert az visszavetné a fejlődést, így 1928. november 27-én kigyullad az „ország első tanyai közvilágítása”, melynek nyomvonala az orvosi laktól a vasútállomásig, majd a pusztaszéléli útnál a katolikus templomig húzódott.

A székkutasi szélmalom és a közelében álló bakterház különlegességnek számít a külföldiek körében, ugyanis mindkét építmény szerepel abban a nagysikerű német filmben, amely Hugo Hartung 1954-ben megjelent, de magyarul csak 1987-ben napvilágot látott, „Gyakran gondolk Piroskára” című regényéből készült.

Bunker 1.

Bunker 2.

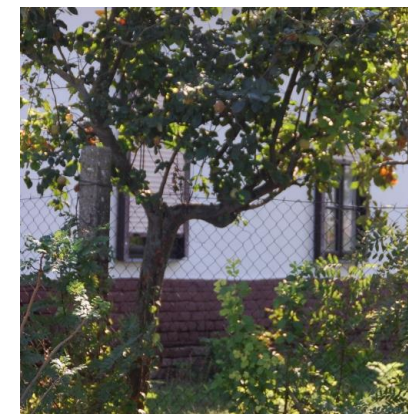

Szélmalom

a belsőt ábrázoló képek:
geocaching.hu

Feketehalmi iskola

Csicsa-téri iskola

Szőkealmi iskola

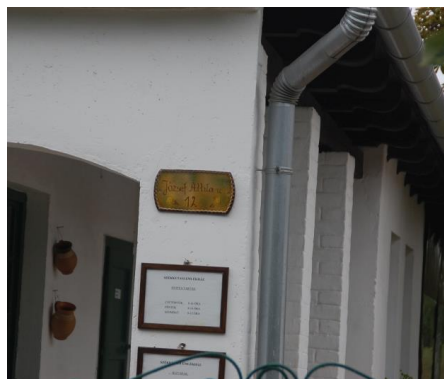
Malom (Erkel Ferenc u.)

Művelődési Ház 10 hrsz.

József Attila u. 10. (lakóház)

József Attila u. 12. (lakóház)

Erkel Ferenc u. 30.

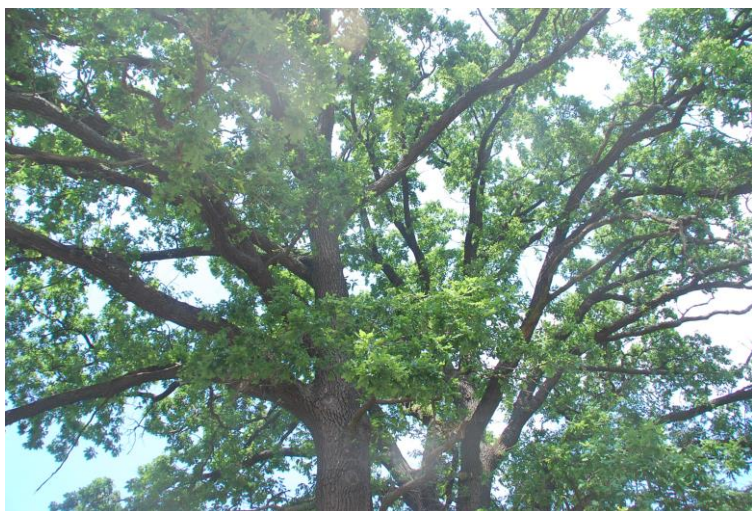
Temesváry kúria

Meghatározó zöldfelületi, táji természeti értékek

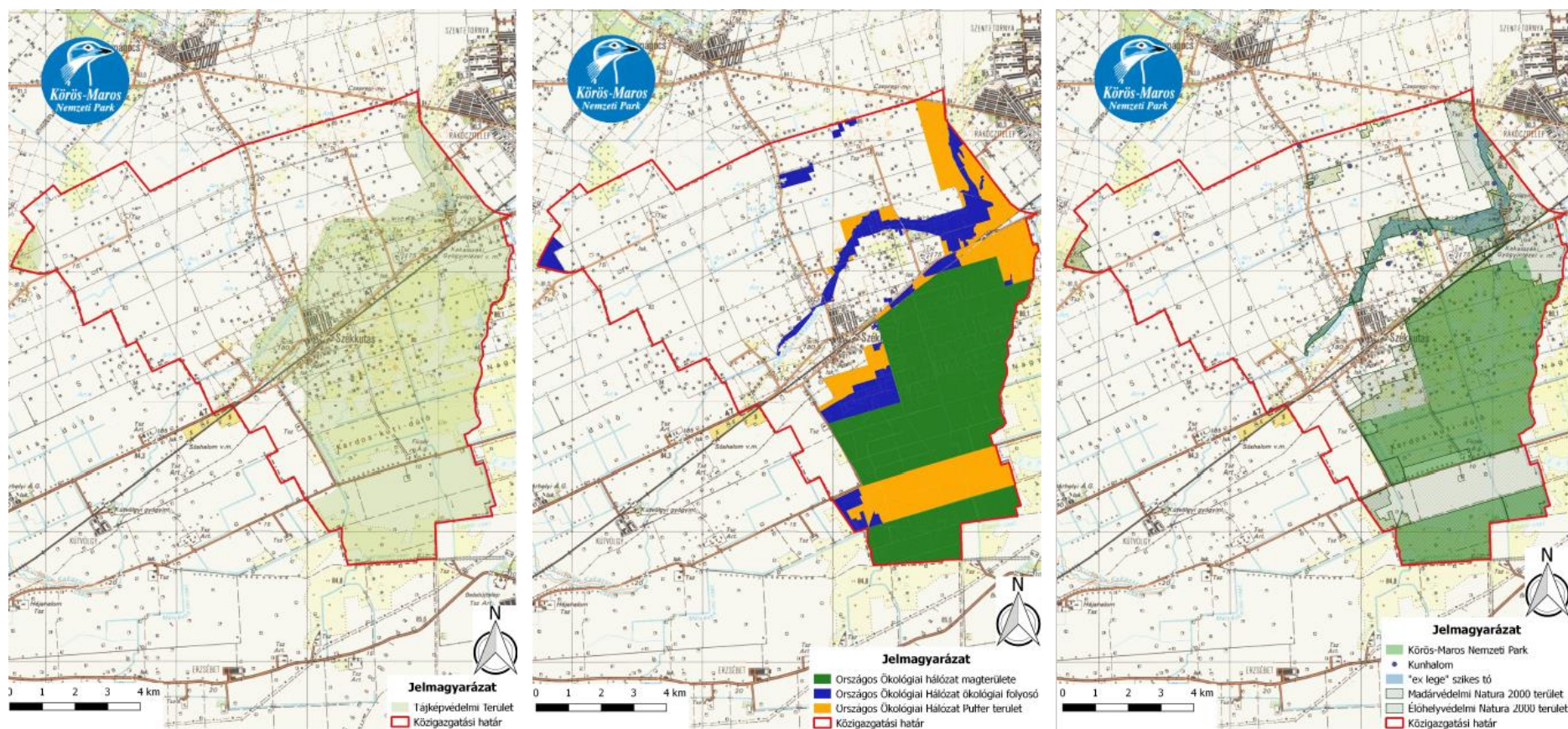
A települések zöldfelületi rendszerét belterületen az egyes magántelkeken kialakított kertek, intézményi zöldfelületek, a közterületen kialakított parkok, az ezeket összekötő utcák zöldfelülete, és a külterületi természeti területek alkotják. Székkutason meghatározó a belvízelvezető csatornák környéke, illetve a község dél-keleti határát érintő, és a község területébe mélyen benyúló Nemzeti Park természeti területe.

A község déli részébe benyúlik a Kőrös-Maros Nemzeti Park védett területe. A térség természeti értékelése szempontjából fontos megemlíteni, hogy a külterület a történeti idők antropogén beavatkozásai jelentős mértékben megváltoztatták, kultúrtájjá alakították. A lápos-mocsaras, szikes-nádas felszín, az ebből eredő életterek egy része eltűnt, a területek részben mikrodomborzatukat is elvesztő száraz térszínekké alakultak.

Településkép általános jellemzése

A településkép karakterét, térszerkezetét meghatározza a telkek beépítése és a házak építészeti kialakítása. A székkutasi belterületi telkek a kialakulásukkor még a megélhetést biztosították az ott lakóknak: terménytermelésre és állattartásra használták. Voltak kisebb telkek is, amelyek nem voltak képesek ellátni az ott lakók igényeit. Ez azt is jelenthette, hogy azon a telken élők nem tudták szükségleteiket kielégíteni, tehát zsellérek lehettek. Ezen funkciónak megfelelően alakult ki a hagyományos telekhasználat. Többnyire a lakóházakhoz bővített nyári konyhák, tehenistállók és egyéb ólak kapcsolódnak, leolvasható róluk a régi gazdasági szereposztás és a család gazdasági helyzete is: a tehetősebbek kerteket alakítottak ki.

A községben a telekhasználat átalakult, még sokan természetesen kertjeikben a háztartáshoz szükséges növényeket, de már sokkal kisebb területen, mint azelőtt. A telekhasználat az utca felől indulva: lakó-pihenő terület, az állattartás területe, kertterület.

A betelepítéskor a tervezett telekállapot még a „szocialista mintafalu” elgondolásait tükrözte: a szocialista parasztság nem termel saját részre, üzemi konyhán, étteremben étkezik, és ennek megfelelően kis alapterületű telkekre szorították az építkezőket. Az ezt követő telekrendszer a nagycsaládi szervezetet tükrözte, megjelentek a hosszúkás, nagyobb kiterjedésű telkek. A telkeken egy laza, egysoros fésűs rendszerű beépítés alakult ki.

Székkutas harmonikus településképet nem csak az anyaghasználat, szín és formavilág meghatározásával, hanem az egymáshoz való viszony kedvező alakításával, a kölcsönösség biztosításával lehet megőrizni. A település fő utcáját jelentő 47. számú út mellett a telkek használata, az utat szegélyező térfal képe még átalakulóban van. Ennek kialakítására, tervezésére az Önkormányzat kiemelt hangsúlyt kíván fektetni. Az egységes, kisvárosi jellemzőkkel bíró utcakép a településen áthaladók Székkutasról alkotott megítélését is nagyban befolyásolja.

Általános ajánlások az illeszkedésre vonatkozóan:

- a telek beépítés módja, mértéke, használata, rendeltetése vegye figyelembe a közvetlen környezet adottságait,
- a szomszédos ingatlanok benapozásának, kilátásának és megközelítésének zavartalanságát biztosítani szükséges,
- az alaprajzi elrendezésből adódó tömeg és homlokzatképzés utcaképre gyakorolt kedvező hatásának igénye,
- a homlokzat tagolása, színezése, a nyílászárók kiosztása vegye figyelembe a már kialakult adottságokat,
- a tetőzet kialakításának, hajlásszögének és esetleges tetőfelépítményeinek, anyaghasználatának környezethez illő megválasztása,
- növények fajtájának, telepítésének gondos megválasztása,
- a közterületek kialakításának, az utakat kísérő zöldterület megőrzése,
- a rendeltetéssel összefüggő hirdető-berendezések elhelyezésének és kialakításának településképi megfelelősége,
- az épületgépészeti és egyéb berendezések, valamint tartozékaik lehetőleg takart elhelyezése
- a 47.-es út melletti területek kisvárosias jellegű kialakítása.

Településképi szempontból meghatározó eltérő karakterű területek

Településképi szempontból építészetiileg meghatározó az egyes telkek beépítési módja, mértéke, az elhelyezett építmények helyzete, magassága, kialakításának formavilága és minősége. Nem elhanyagolható a növényállomány minősége, fajtája, sűrűsége, gondozottsága sem az utcakép alakítása során. A természeti és épített környezet együttesen adja meg az adott terület településen belüli presztizsét.

Építményt, építményrészt a környezet adottságainak figyelembevételével, ahhoz illeszkedve kell megvalósítani úgy, hogy a beépítés az adott utca értékeit figyelembe vegye.

A közterülettel érintkező telekhatáron történő építés esetén az egy telken lévő épületeket egységes terv alapján ajánlott kialakítani.

Magastetős épület tetőterét legfeljebb egy szintként javasolt beépíteni.

Síktáblás napelem, napkollektor magastetős épületen az épület ferde tetősíkjában, azzal megegyező dőlésszögben, lapos tetős épületen elsősorban az épület attikájának takarásában ajánlott elhelyezni. Minden esetben lehetőleg a közterületről nem látható módon helyezendő el.

A védett építmények korszerűsíthetők, bővíthetők, funkciójuk megváltoztatható, azonban értékei nem csökkenhetnek.

Védett területen adótorony, antennatorony, reklámtorony, reklámszázló, vagy az utcaképet egyéb módon károsan befolyásoló építmény elhelyezése nem javasolt.

Közművek, légvezetékek, földkábelek elhelyezésénél elengedhetetlen szempont a településképi védelme.

 Hagyományos, sáttortetős beépítésű karakter

 „Oncsa” házak karaktere

 Településközponti karakter

 Történeti településközpont karaktere

 Falusias lakóterületi karakter

Hagyományos, sátortetős beépítésű karakter

Szinte minden településen, községben megtalálhatók az 1970-es évek sátortetős, un. „kádár-kockái”. Több vélemény egyértelműen negatív ezzel az építészeti korszak lenyomattal kapcsolatban, de ezek az épületek élők, és időtállóak. Székkutason előkertes beépítési móddal, oldalhatáron állóan épültek sátortetős épületek.

A két szobával utcára néző, és ezzel a homlokzaton megjelenő két 150-es ablakkal létesült épület utca-hosszban megjelenve egységes településképet alkot. A néhol jótékonyan takaró, előkertben, utca zöldfelületén telepített növények átgondolt létesítése a negatív érzéseket is elsimítja.

Székkutason az 1950-es évek egy, a sátortetős építkezés rendhagyó formája is megtalálható, amikor az alaprajz nem négyzet, hanem téglalap alapú, és a főépülethez hátrafelé sorakoznak a melléképületek.

Az egyéb beépítési jellemzők, - mint a beépítési mód, telepítés, anyaghasználat, kerítés kialakítás a teljes településen hasonló.

„ONCSA” házak karaktere

Az 1950-es években létrejövő tervezett, telepített település alakításnak köszönhető az ú.n. „ONCSA” házak sora, mely harmonikus utcaképet eredményez. A jellegzetes nagyalföldi középparaszti háztípusok nyeregtetős, tele oromzatú házainak többsége ma is magán viseli értékeit.

Külső megjelenésükre jellemező a cseréppel fedett, kb. 45 –os tető, üres oromzattal, párkányzattal, téglá- vagy faoszlopos oldaltornáccal. A tornác szélességével növelt méretre kerülő, deszkával fedett (esetenként napsugaras motívummal díszített) oromzatos utcai homlokzatra a szoba egy ablaka és a bejárat elemei kerültek.

A karakterre vonatkozó adottságok, ajánlások:

- a területen az épületek kis előkerttel, oldalhatáron állóan telepítettek, melynek megtartása javasolt,
- az épületek egyszintesek, tetőtér beépítés nélküliek. Tetőtér beépítés a továbbiakban sem javasolt,
- a lakóépületeken a tetők hajlásszöge 40 – 45° közötti, aminek változtatása nem javasolt,
- az épületek utcára merőleges, nyeregtetővel fedettek, mely kialakítástól eltérni nem javasolt,
- az ormfal kialakítása fából készült, mérsékelt díszítésű, melynek megtartása javasolt,
- az épületek színe fehér, melytől eltérő szín alkalmazása nem javasolt,
- a nyílászárók anyaga fa, színe fehér, barna, vagy sötétzöld, melytől eltérés nem javasolt,
- a területen áttört jellegű fém vagy fa kerítés jellemző max. 60 cm-es lábazattal, mely alkalmazása a továbbiakban is javasolt,
- a teljesen tömör kerítés nem javasolt.

Településközponti karakter

A 47. sz. országos főútra fűződik fel a település központi kiszolgáló és kereskedelmi területe. . Az út dél-nyugati oldalát a régi beépítés épületei alkotják, a szemben lévő térfalat a Székkutas többi területétől idegen, emeletes sorházak. A község szerkezetétől idegen sejt anyag és szín használatában sem illeszkedik a kialakult arculathoz. A terület az utcafásításoknak köszönhetően kellemesebb utcaképet mutat, de az áthaladó forgalommal leginkább érintett központi rész megújítása mindenképp kívánatos.

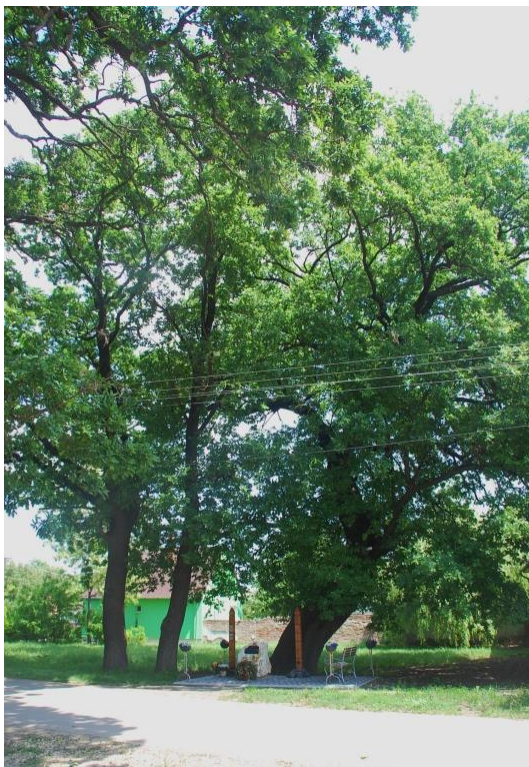

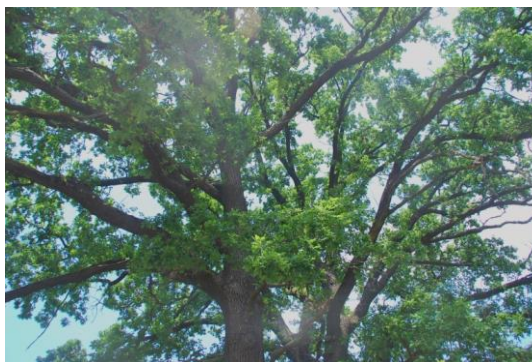
A 47-es főúton Hódmezővásárhely felől érkező az emelet sorházak után a tulajdonképpeni településközpont fűződik fel. Itt található a Művelődési Ház és a kialakított Piac, a Posta, Bolt a Polgármesteri Hivatal, az út másik oldalán sportcentrum, kereskedelmi-szolgáltató funkciók.

Történeti településközpont karaktere

Székkutas történelmi magját a vasútállomás környéke jelenti. Ezen a területen a beépítési mód, az épületek tömegalakítása változatos, csupán a mértéktartás az, ami kedvező utcaképet eredményez. Találkozhatunk előkertes, vagy előkert nélküli beépítésekkel, a sátoztetős épület mellett nyeregtetős fedésűvel. Különböző az épületek anyag és színhasználata is, azonban a természetes föld színek és természetes anyagok alkalmazásával ez a változatosság nem településképet romboló hatású. A terület meghatározó épülete a két templom, amelyek magasságilag kiemelkednek a lakóépületek közül. A településszerkezetben itt megjelennek az organikus településfejlődésre jellemző teresedések is, amelyek a hétköznapi közösségi élet színhelyei.

Falusias lakóterületi karakter

Székkutas jellemző beépítése falusias. Az 1940-es- '50-es évekbeli telepítéseknél az utcafrontos, vagy kis előkertes, oldalhatáron álló beépítés, majd a múlt század utolsó harmadában bővített lakóterület utcáin az előkertes lakóházak jellemzőek. Az utcák vonalvezetése szabályos derékszögű hálós rendszerű, 5-6 m-es burkolatszélességgel, széles zöldsávval.

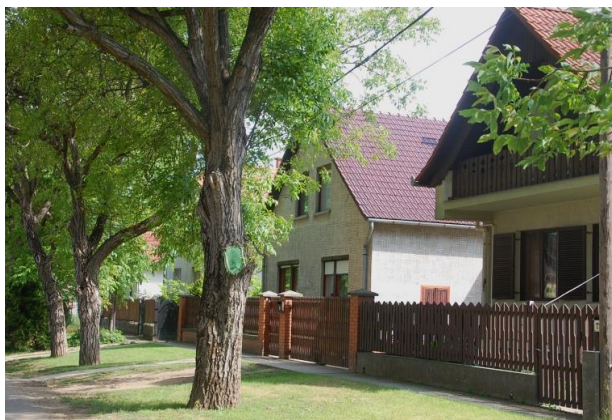
A porták, valamint az ingatlanok előtti növényzóna gondozott. Néhány helyen megjelentek az Alföldre nem jellemző, tájidegen fajok, (pl. oszlopos tuja) amelyek helyett a gyümölcsfák telepítése környezetbe illőbb lenne, ezért ezek alkalmazása javasolt.

A hagyományosan kialakult beépítési mód az oldalhatáron álló, max. 5 m-es előkerttel, vagy az utcafronti beépítés. A lakóépületek utcára merőleges gerincvezetésű, 40-45 °-os tetővel fedettek, melyek az épület tömegét is meghatározzák. Jellemzően földszintes, tetőtér beépítés nélküli épületek kerültek elhelyezésre. Az alkalmazott anyagok a téglák és a fa, tetőfedésre a cserép használatos. 20-30 cm-es lábazattal kialakított, 150 cm-es maximális magasságú, áttört kerítés jellemző a területen, a kerítés anyaga fém, vagy fa. Az utcára nyílóan garázs nem került kialakításra, nagykapu, udvari beálló biztosított.

Az 1980-as évekbeli beépítés már a kisebb kert, nagyobb ház elv alapján került beépítésre. A beépítés oldalhatáron álló, előkertes. A fentebb taglalt, 30 évvel korábbi épületformát próbálja tartani, a tető nyeregtetős, de tetőtéri beépítéssel is növelt a lakótér. Szerencsésen a tetőablakok az oromfalon jelennek meg, a „kutyaól” nem hódított teret.

Meghatározó külterületi karakter

A tanyás területen mesterségesen kialakított település külterülete napjainkban az országos építési szabályozásnak is köszönhetően, valamint a mezőgazdasági termelés visszaszorításából adódóan jóval kisebb jelentőségű, mint akár 50 éve volt. A fél évszázad az ember életében jelentős, ám a települések fejlődésének csak egy rövid szakasza. Mégis e rövid idő alatt a külterületen lakók száma jelentősen csökkent, és aki kint is él, sok esetben megélhetési okok miatt él ott, vagy a népesség előregedő csoportja, akik régi tulajdonukat - érthető okokból - nem kívánják feladni. Székkutas külterületén jelentős településszerkezeti egység a Kakasszéki szanatórium és a környezetében lévő üdülőterület. A külterület nagy része természetvédelmi szempontból érintett.

A településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató, közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek

Az utca, a tér, a park a település mindenki által használt köztere. Ennek alakítása nem csupán az egyes telkek beépítéséből, hanem a tér arányából, a térfalat meghatározó felületek rajzolatától, minőségétől, anyaghasználatától is függ. Az utca hangulatát befolyásolja a zöldfelület is, ami sok esetben jótékonyan eltakarja az egyes építészeti elemeket.

Az egyes telkek használata meghatározza az utakon közlekedők körét, a gépjárművek mennyiségét és fajtáját egyaránt. A forgalom is hatással van az utca hangulatára, ezért fontos a területhasználatok olyan meghatározása, mellyel a funkciók biztosítani tudják az egymás mellett élés harmóniáját.

Székkutas beépítése, használata, hangulata homogénnek mondható, egyedül a 47-es út melletti rész sajátosan eltérő.

Az építészeti ajánlások általánosan megfogalmazott javaslatok:

- a kerítések legfeljebb 150 cm magasságú, áttört kerítések legyenek, maximum 50 cm-es tömör lábazattal,
- a kialakított új épületek az utcaképbe tömegükkel, homlokzati tagolásukkal illeszkedjenek, (homlokzat-, párkány-, ereszmagasság, tetőhajlásszög, gerincvonal, stb.)
- az épületek tájolása, telepítése, az előkert mérete a szomszédos épületekhez hasonló legyen, mely szabályokat a településképi rendeletben meg kell határozni,
- a közterületeken, utcákon telepített növények kiválasztásánál törekedni kell a lombhullató őshonos fák és gyümölcsfák használatára, örökzöld nem ajánlott,
- földszintes vagy tetőteres épületek jellemzőek, az alacsony beépítési magasság megtartása javasolt,
- az épületeken használt anyagok lehetőleg a fa, tégl, kő, és egyéb természetes anyagok legyenek, tetőfedésként a hagyományos, egyszínű cserép,
- a homlokzatokon az egyszerű, nyugodt homlokzatképzés javasolt,
- az épületeken belüli garázs kialakítása, utcára nyíló garázs nem kívánatos,
- az épületgépészeti elemek, klíma, antenna lehetőleg a közterületről nem látható helyen legyenek elhelyezve,
- a korszerűsítés, felújítás során a kialakult színválasztással megvalósítható a környezetbe illeszkedés, a nyílászárók cseréje esetén a fehér műanyag kerülése,
- közterületek alakításánál az utcabútorok, burkolatok a hagyományos falusias környezethez illeszkedők legyenek, ettől eltérő forma és anyaghasználat csak a településközpontban (Művelődési Ház – Polgármesteri Hivatal környezete) indokolt.

„Oncsa” házak karakterére vonatkozó ajánlások:

Telepítés, beépítés:

Az új épület alkalmazkodjon beépítés módjában, mértékében és rendeltetésében a szomszédos ingatlanokhoz, azok benapozásának, kilátásának és megközelítésének zavartalan biztosításával.

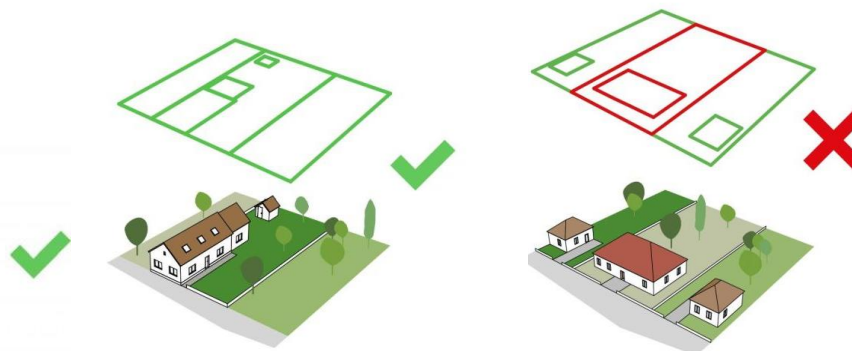
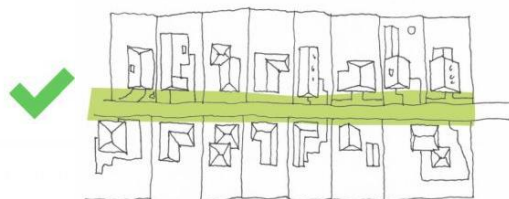
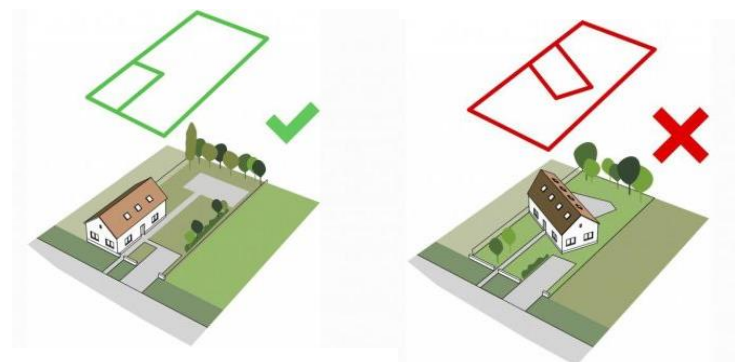
Jellemzően kis előkerttel telepített a főépület.

A beépítési módban javasolt a szomszédos épületek beépítéséhez igazodni. A jellemző beépítés az oldalhatáron álló. Amennyiben meglévő épület bontása után kerül új épület a telekre, javasolt az eredeti beépítés megtartása.

A nagy mértékben hátrahúzott beépítés nem javasolt.

Kerülendő az utcafrontra nyíló gazdasági, tároló, vagy garázs épület.

A telepítéskor az épületek utcára néző épületsíkját az utcavonallal párhuzamosan ajánlott elhelyezni.

Homlokzatmagasság, építménymagasság:

Új épületek építésénél, vagy a meglévők felújításánál figyelembe kell venni a már meglévő, szomszédos épületek magasságát. A közel azonos magasságú épületek összehatásukban kedvezőbb utcaképet eredményezhetnek. Nem javasolt a magas épületek, illetve többszintes épületek emelése

Tető:

Az épületek tömegét jelentősen befolyásolja a tetőidom megválasztása. A túl tagolt tetőidom zaklatottá teszi az összehatást, törekedni kell az egyszerű formák alkalmazására. A területen fő jellegként a nyeregtetők jelennek, melytől eltérni nem javasolt. Új épületek építésénél, vagy meglévők felújításánál figyelembe kell venni a környező épületek tetőzetének tetőhajlásszögét. A magyar településeken hagyományosan a 40° körüli tetőhajlásszög jellemző, amely az ország éghajlati adottságainak megfelel. A túl magas, vagy túl alacsony tetőhajlásszög kerülendő.

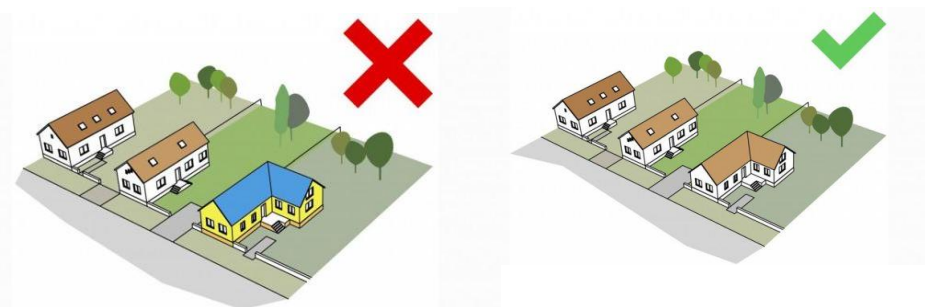

Homlokzatképzés, anyaghasználat, szín

Az épületek tömegformálása során a hagyományos arányok megtartására javasolt, de legalább az utcai homlokzaton törekedni kell a hagyományos formavilág követésére. A hagyományos nyílászáró osztások, formájának figyelmen kívül hagyása kedvezőtlenül befolyásolhatja az utcaképet.

A területen a téglalapítású, vakolt felületek jellemzőek. A fal hagyományosan fehér, a nyílászárók sötét barna, vagy sötét zöld színűek. Az oromfal deszka borítással díszített, melynek színe szintén sötét barna. Ezen jegyek megtartása a felújítások során is javasolt.

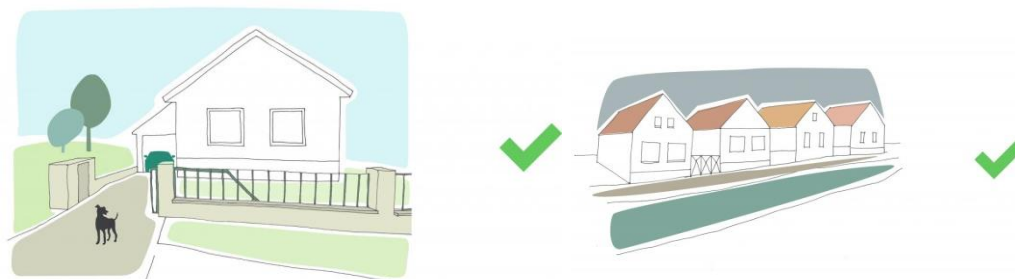
A tetőfedés anyagára a hagyományos kerámia cserépfedés javasolt natúr, téglavörös vagy terrakotta színben. Nem hat kedvezően a településképre a feltűnő, kirívó színek használata, ezért azokat sem homlokzaton, sem tetőn, sem egyéb burkolaton nem javasolt alkalmazni.

Kerítések

Székkutason hagyományosan az áttört kerítés jellemző. A kerítés kialakításának utcakép alakító jellege elvitathatatlan. Fontos a kerítésnél a minőségi anyagválasztás, és az igényes kivitelezés. A területen jellemző a tömör lábazattal készült, drót, vagy acél kerítés, melynek alkalmazása a továbbiakban is javasolt.

Az ajánlás – az adott karakterre vonatkozó külön ajánlás hiányában – a település teljes belterületére érvényes.

Gépészeti elemek, egyéb utcaképet meghatározó elemek:

Az épületek használata, a klíma változása szinte megköveteli a kiegészítő gépészeti elemek megjelenését. A környezet védelme, a fenntarthatóság követelménye, az energia- és környezettudatosság szintén új elemek sorát eredményezi az épületeken, vagy a kertekben. Ezeknek az elemeknek az utcai homlokzaton való megjelenése esztétikai szempontból nem kedvező. A technológiai szükségesség és a településképi formálásra irányuló elvek legtöbbször ellentétben állnak egymással. Napjainkban már egyre több lehetőség van a kevésbé zavaró elemek beépítésére, javasolt ezek alkalmazása.

Az elektromos vezetékek korszerűsítése, bővítése esetén lehetőleg a földfelszín alatti kiépítést kell előnyben részesíteni. A vezetékek vonalvezetését lehetőleg a zöldsávban, a növényzet védelmével egyidejűleg javasolt megvalósítani, a meglévő oszlopsorok igénybevételével. Az ajánlás a település teljes belterületére érvényes.

Hagyományos sátoztetős beépítés karakterére vonatkozó ajánlások:

Telepítés, beépítés:

Az új épület alkalmazkodjon beépítés módjában, mértékében és rendeltetésében a szomszédos ingatlanokhoz, azok benapozásának, kilátásának és megközelítésének zavartalan biztosításával.

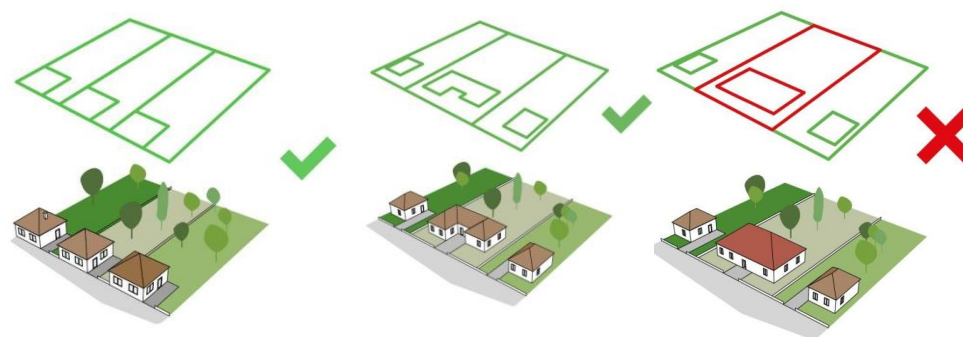
A területen jellemzően előkerttel telepített a főépület.

A beépítési módban javasolt a szomszédos épületek beépítéséhez igazodni. A jellemző beépítés az oldalhatáron álló. Amennyiben meglévő épület bontása után kerül új épület a telekre, javasolt az eredeti beépítés megtartása.

A nagy mértékben hátrahúzott beépítés nem javasolt.

Kerülendő az utcafrontra nyíló gazdasági, tároló, vagy garázs épület.

A telepítéskor az épületek utcára néző épületsíkját az utcavonallal párhuzamosan ajánlott elhelyezni.

Homlokzatmagasság, építménymagasság:

Új épületek építésénél, vagy a meglévők felújításánál figyelembe kell venni a már meglévő, szomszédos épületek magasságát. A közel azonos magasságú épületek összehatásukban kedvezőbb utcaképet eredményezhetnek. Nem javasolt a magas épületek, illetve többszintes épületek emelése

Tető:

Az épületek tömegét jelentősen befolyásolja a tetőidom megválasztása. A túl tagolt tetőidom zaklatottá teszi az összképet, törekedni kell az egyszerű formák alkalmazására. A területen jellemzően sátoztetős épületek jelennek, melytől eltérni nem javasolt. Új épületek építésénél, vagy meglévők felújításánál figyelembe kell venni a környező épületek tetőzetének tetőhajlásszögét.

Homlokzatképzés, anyaghasználat, szín

Az épületek tömegformálása során a hagyományos arányok megtartására javasolt, de legalább az utcai homlokzaton törekedni kell a hagyományos formavilág követésére. A hagyományos nyílászáró osztások, formájának figyelmen kívül hagyása kedvezőtlenül befolyásolhatja az utcaképet.

A területen a téglaeépítésű, vakolt, kőporos felületek jellemzőek. A fal hagyományosan színezett, nem ritka a homlokzaton a több szín megjelenése. Színezésként a pasztell színek alkalmazása javasolt.

A tetőfedés anyagára a hagyományos kerámia cserépfedés javasolt natúr, téglavörös vagy terrakotta színben. Nem hat kedvezően a településképre a feltűnő, kirívó színek használata, ezért azokat sem homlokzaton, sem tetőn, sem egyéb burkolaton nem javasolt alkalmazni.

Kerítések

Székkutasnak ezen a területén hagyományosan az áttört kerítés jellemző. A kerítés kialakításának utcakép alakító jellege elvitathatatlan. Fontos a kerítésnél a minőségi anyagválasztás, és az igényes kivitelezés. A területen szép példák sorakoznak a zártszelvényből és/vagy hengeracélból készült kerítésekre. Többféle színben, mintázattal jelennek meg, de egységes utcaképet alakítanak ki.

Településközponti karakterre vonatkozó ajánlások:

Telepítés, beépítés:

A terület beépítési meglehetősen vegyes képet mutat. Az intézmények telepítése sajátos, ennek megfelelően az illeszkedés elvének érvényesülése nagy körültekintést igényel. A kívánatos telepítés az utcafronti, mellyel a kisvárosokra jellemző településképp kialakítása biztosítható.

A gazdasági, rakodó, árufeltöltő vagy tároló funkciók utcafronti elhelyezése nem kívánatos.

A telepítéskor az épületek utcára néző épületsíkját az utcavonallal párhuzamosan ajánlott elhelyezni.

Homlokzatmagasság, építménymagasság:

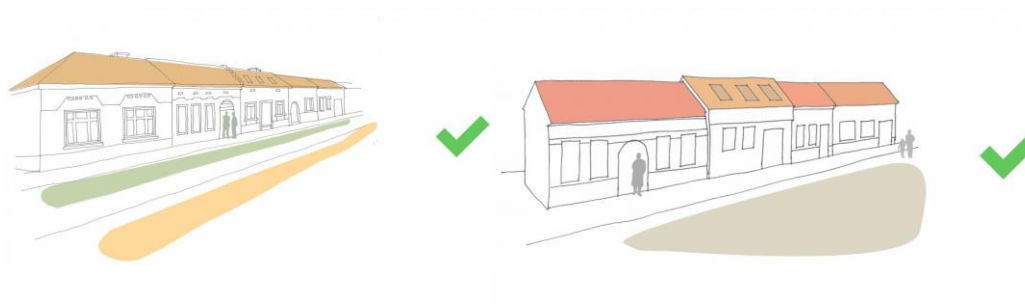
A terület egy része átalakulóban van, a jelenlegi épületmagasságok emelése egyes részeken indokolt. A kisvárosi jelleg kialakításához kívánatos is a magasabb térfal képzése, a szabályozási szélesség lehetővé is teszi a nyomott térérzet hatása nélkül. Ehhez a 10-15 m közötti ereszmagasság elérése kívánatos lehet.

Homlokzatképzés, anyaghasználat, szín

Az épületek tömegformálása során a hagyományos arányok megtartására javasolt, de legalább az utcai homlokzaton törekedni kell a hagyományos formavilág követésére. A terület használatára figyelemmel elvárás, hogy az egyes épületek tükrözzék funkciójukat. Kívánatos a használat egységesítése, a lakó funkció mértékének csökkentése, vagy elhagyása.

Az épületek kialakítása során javasolt a természetes anyagok és színek használata, teret engedve a minőségibb településképet teremtő egyedi elképzelések megvalósulásának is.

Történeti településközponti karakterre vonatkozó ajánlások:

Telepítés, beépítés

A terület beépítése meglehetősen vegyes képet mutat. Az új épület létesítésénél a beépítés mód és a rendeltetés megválasztásakor illeszkedni javasolt a szomszédos ingatlanokhoz, azok benapozásának, kilátásának és zavartalan megközelítésének biztosításával.

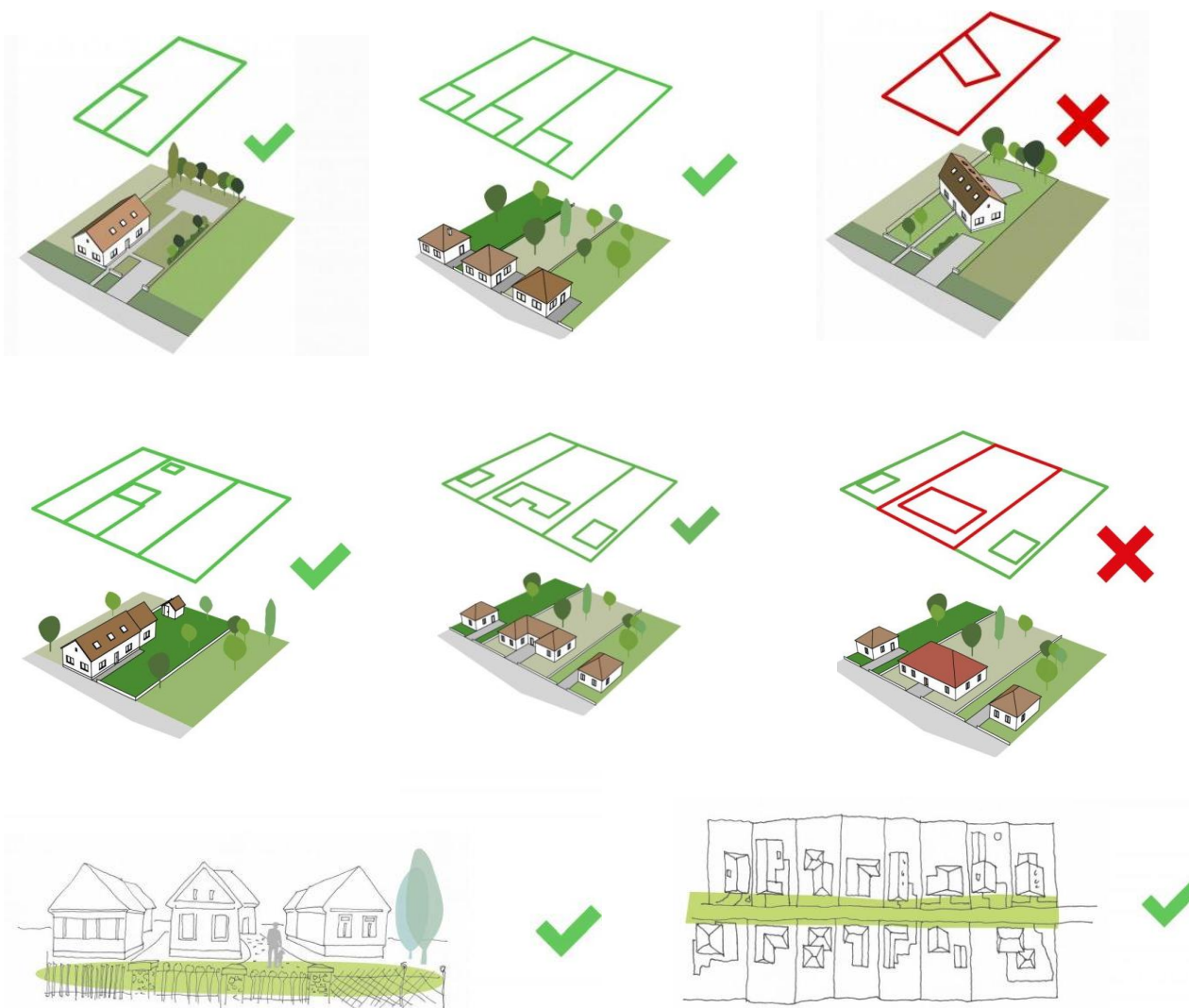
A jellemző beépítés az oldalhatáron álló. Amennyiben meglévő épület bontása után kerül új épület a telekre, javasolt az eredeti beépítés megtartása. Ha ettől eltérő beépítést kívánnak megvalósítani, úgy a szomszédos épületek beépítéséhez javasolt igazodni a kedvezőbb utcakép alakítása érdekében.

A területen jellemzően előkert nélkül, illetve kis előkerttel telepített a főépület.

A nagy mértékben hátrahúzott beépítés nem javasolt.

Kerülendő az utcafrontra nyíló gazdasági, tároló, vagy garázs épület.

A telepítéskor az épületek utcára néző épületházát az utcavonalra, vagy azzal párhuzamosan ajánlott elhelyezni.

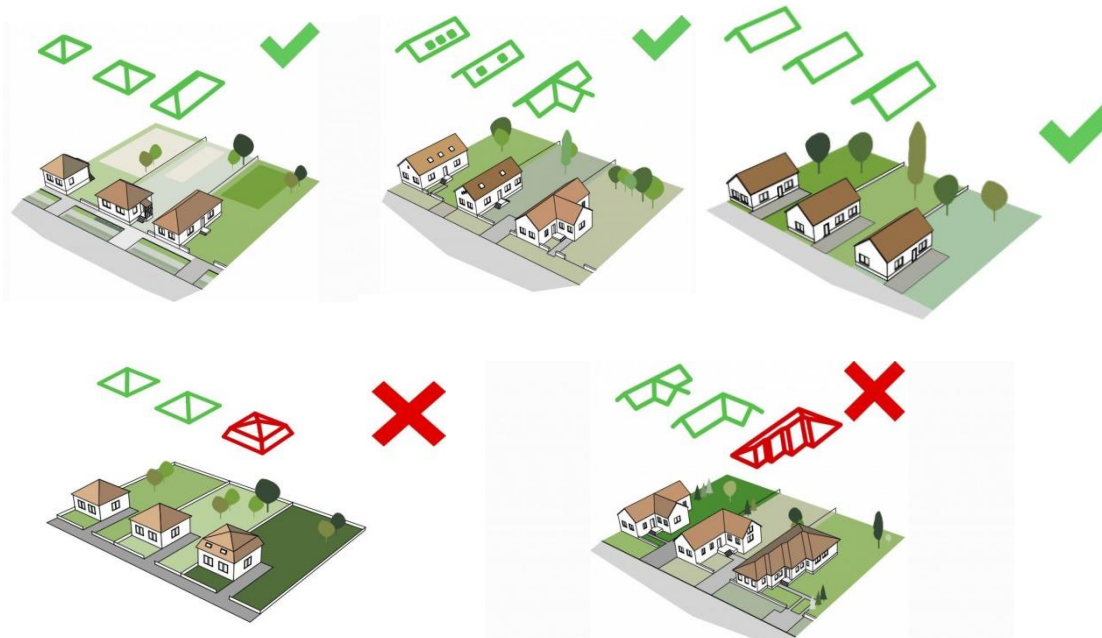
Homlokzatmagasság, építménymagasság

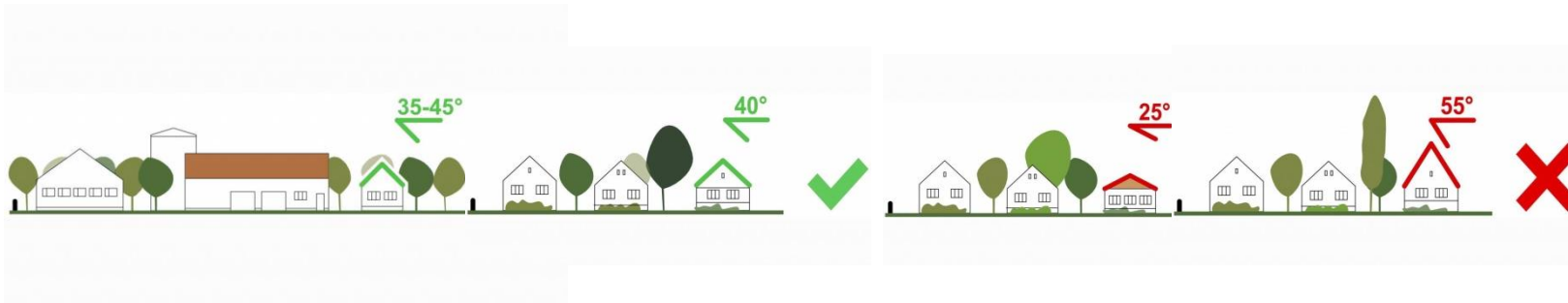
Új épületek építésénél, vagy meglévők felújításánál figyelembe kell venni a már meglévő, szomszédos épületek magasságát. A közel azonos magasságú épületek összehatásukban kedvezőbb utcaképet eredményezhetnek. Nem javasolt a magas épületek, illetve többszintes épületek emelése.

Tető

Az épületek tömegét jelentősen befolyásolja a tetőidom megválasztása. A túl tagolt tetőidom zaklatottá teszi az összehatást, törekedni kell az egyszerű formák alkalmazására. Tradicionálisan a mozgalmas tetőfelületek általában a tágas, szabadonálló beépítésű telkeken megjelenő, villa típusú épületeken alakult ki, utcaszerű beépítésben nem. Fő jellegként a nyereg-, vagy sátoztetős tetők hozhatnak kedvező utcaképet. Új épületek építésénél, vagy meglévők felújításánál figyelembe kell venni a környező épületek tetőzetének tetőhajlásszögét. A magyar településeken hagyományosan a 40° körüli tetőhajlásszög jellemző, amely az ország éghajlati adottságainak megfelel. A túl magas, vagy túl alacsony tetőhajlásszög kerülendő.

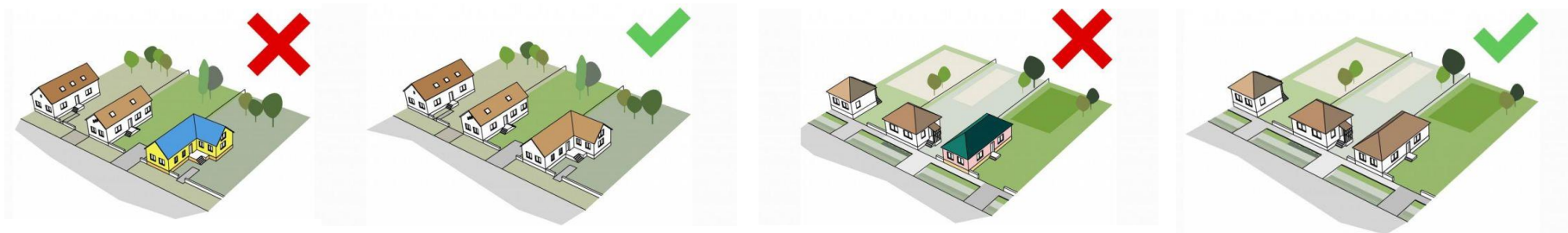

Homlokzatképzés, anyaghasználat, szín

Az épületek tömegformálása során a hagyományos arányok megtartására javasolt, de legalább az utcai homlokzaton törekedni kell a hagyományos formavilág követésére. A hagyományos nyílászáró osztások, formájának figyelmen kívül hagyása kedvezőtlenül befolyásolhatja az utcaképet.

A településen a téglalapítású, vakolt felületek jellemzőek, pasztell színek alkalmazásával. A tetőfedés anyagára a hagyományos kerámia cserépfedés javasolt natúr, téglavörös vagy terrakotta színben. Nem hat kedvezően a településképre a feltűnő, kirívó színek használata, ezért azokat sem homlokzaton, sem tetőn, sem egyéb burkolaton nem javasolt alkalmazni.

Falusias lakóterületi karakterre vonatkozó ajánlások:

A terület beépítése településrendezési értelemben egyező képet mutat a „Történeti településközponti” karakterével. A beépítés változatos, ezért a hivatkozott karakternél szereplő ajánlások érvényesek e területre is.

Meghatározó külterületi karakterre vonatkozó ajánlások:

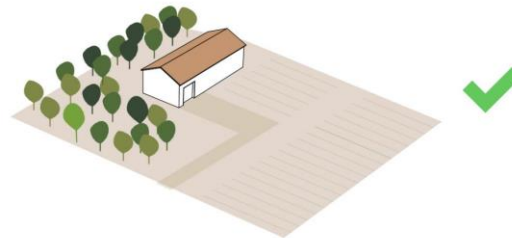
Telepítés, beépítés, tömegalakítás:

Az alföldi tájra jellemző sík vidéken a tájba illesztés fő követelménye az alacsony épületmagasság. A földszintes lakóépületek, és az ezekhez magasságban és tömegképzésben is illeszkedő gazdasági épületek színezése is a visszafogottságot kell, hogy tükrözzék. Az épületekhez tartozó telkek kerítése nem kívánatos, a vagyonvédelmi okokból szükséges kerítés anyagaként az egyszerű drótháló alkalmazása javasolt.

Homlokzatképzés, anyaghasználat, szín

Külterületen a tájba illesztés érdekében csak a világos természetes színek alkalmazása javasolt. Az egyes beépítések környezetében az intenzív fásítás ajánlott.

Jó példák bemutatása:

Épületek, anyaghasználat, szín, homlokzatképzés:

Az új épületek megformálásánál figyelembe kell venni a kapott épített örökséget, azonban ezek pontos másolása nem várható el, és nem is szerencsés. Úgy szükséges az új igényeknek megfelelő épületeket megfogalmazni, hogy beleilleszkedjenek a meglévő környezetbe, és ne legyenek kirívóak. Az értékek felismerése, továbbvitele, a fejlődésbe való jó illeszkedés nehéz feladat, nagyfokú érzékenységet és kompromisszum készségeket is követel – mind az építetettől, mind az alkotó építésztől.

Tető

A tető színének és anyagának megválasztásánál a hagyományosan kialakultakhoz javasolt igazodni. Színválasztásnál nem javasolt a rikító, valamint az un. „mediterrán” szín alkalmazása.

Növényzet, utcafásítás:

Az utcakép és a klíma szempontjából is fontos a település egybefüggő zöldfelületének kialakítása és megóvása. Az ökológiai szempontból aktív folyosók növényeinek kiválasztása a területileg őshonos fajtákból javasolt. Országosan jellemző, hogy az utcák fásítására korábban alkalmazott gyümölcsfákat egyéb fás szárú növények váltották fel. Sajnálatosan nagy népszerűségnek örvendenek a tuják, oszlopos tuják, melyek telepítése településképi szempontból nem javasolt. A lombhullató fák éghajlatunkra nemcsak hogy jobban jellemző, de a lombok, levelek évszakonkénti változása mindig új impulzust ad a szürke hétköznapiakban.

Nyílászárók:

A nyílászárók nagysága, osztása a belső terek megvilágítása mellett a homlokzat meghatározó eleme. Ennek megfelelően nem csak az alaprajzi meghatározottságra, de az épület tömegére is figyelemmel lévő nyílászárók kialakítása javasolt. A hagyományos anyaghasználat a fa, színezése barna, okkersárga, fehér vagy zöld. Új épületek építése, vagy a meglévők felújítása során tetszőleges anyagú, de fa mintázatú keret, és víztiszta síküvegezés beépítése javasolt. Utcai homlokzaton a redőnyszekrényt beépített, vagy rejtett kivitelben, a nyílászáróval megegyező színben javasolt kialakítani. A nyílászárók javasolt színe világos, természetes fa szín, barna, vagy olíva zöld, vagy ezek szürkével tört árnyalatai.

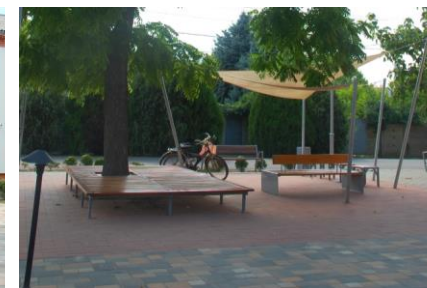

Kerítések:

Közterületek:

A közterületeken elhelyezett utcabútorok lehetőleg azonos stílusban készüljenek. Az utcák, terek esetén a műszaki, karbantartási szempontból előnyösebb kisméretű burkolatok alkalmazása javasolt. Hibák esetén könnyebben felszedhetők, a hibás elemek javíthatók. Esztétikai szempontból a természetes anyagú, színezetlen elemek javasoltak. Mintázatként az elemek rakási módja értelmezhető.

Kertek, utcák

Az áttört kerítéseknek hála az utca kiszélesedik az egyes ingatlanok kertjeivel, a kertek pedig egybeolvadnak az utat kísérő közterületi zöldfelületekkel. Szerencsésen nem csak optikailag érzik magukénak a székkutasiak a házuk előtti közterületet, de tevékenyen részt is vállalnak annak szépítésében is. Legtöbb esetben az egyes telkek előtti közterületek a házak előkertjének is felfoghatók. A növények telepítésénél az őshonos fajokat javasolt előnyben részesíteni, a különböző örökzöld tuják nem tükrözik az éghajlat adta sajátosságokat.

Külterületi beépítések

A külterületi beépítések esetén különösen fontos a természetes anyag és színhasználat. Segíti a tájba való illeszkedést a visszafogott tömegalakítás és építménymagasság alkalmazása.

Jó példák bemutatása:

Sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

A közterületre kihelyezett utcabútorok, reklámok jelentős befolyással vannak az utcaképre. A reklám célja a figyelem felhívás, aminek mégis környezetébe illőnek kell lenni. Az igényesen kialakított, színében jól megválasztott reklám és egyéb információs tábla akár díszítő eleme is lehet az utcaképnek. Az épületekre kihelyezett reklám célú táblák, molinók elhelyezésénél ügyelni kell az épület építészeti értékeinek láthatóságára.

Az épületgépészeti elemeket színben lehetőleg az épület homlokzatának színéhez igazodóan kell megválasztani, lehetőleg takartan kell elhelyezni. Új felszíni infrastruktúra-hálózati elemek elhelyezése nem javasolt.

Impresszum:

Megrendelő:

Székkutas Község Önkormányzata
6821 Székkutas, Béke utca 2.
tel.: +36 62/593-050
e-mail: titkarsag@szekkutas.hu
web: www.szekkutas.hu

Polgármester: Szél István

Szöveg, szerkesztette:

Bartók Erika mb. főépítész

Fotók:

Bartók Erika, a légifelvételek, és a „Növényzet, utcafásítás” cím alatti fotók: google

Ábrák:

Lechner Tudásközpont Nonprofit Kft.

Felhasznált irodalom:

Szenti Tibor: Hódmezővásárhely egészségügye (1910-1950)
Ormos Pál 1932
Hódmezővásárhelyi életrajzi lexikon (Gregus Máté)
2004-ben készült örökségvédelmi hatástanulmány